.daddy_code

Rasmus Hammar

Table of contents

1	Alln	nänt	2	
	1.1	Paket & inläsning av data	2	
	1.2	Variabel	4	
	1.3	Vektor	4	
	1.4	Data frame	5	
	1.5	Matris	10	
	1.6	Lista (den riktiga listan)	12	
	1.7	Lite andra funktioner	13	
	1.8	Plotting	15	
2	Stats			
		2.0.1 Tolkning av p-värde	15	
		2.0.2 Rapportera test	15	
		2.0.3 Formel notation	16	
		2.0.4 Beslutsschema	17	
	2.1	Binomial fördelning	21	
	2.2	Skillnad mellan grupper	22	
		2.2.1 T-test: krav/antaganden	22	
		2.2.2 T-test: ensidigt	22	
		2.2.3 T-test: tvåsidigt	23	
		2.2.4 T-test: paired/beroende	24	
3	Matte			
	3.1	Lösa differentialekvationer	26	
4	Kva	ntBio	29	
-	1 Lotka-Volterra byte-predator modell			

1 Allmänt

Lite allmänna funktioner som är bra att kunna.

1.1 Paket & inläsning av data

För att installera ett paket.

```
# För att installera paketet som heter palmerpenguins
install.packages("palmerpenguins")

# För Stats
install.packages("MKinfer")
install.packages("lmboot")
install.packages("boot.pval")

# För Matte
install.packages("pracma")
install.packages("expm")
install.packages("deSolve")
```

För att använda funktioner i ett paket måste man ladda in paketet i R genom library()

```
# Exempel data
library(palmerpenguins)

# Stats
library(MKinfer)
library(lmboot)
library(boot.pval)

# Matte
library(pracma)
library(expm)
library(deSolve)

# KvantBio
```

För att läsa in data från t.ex. en .csv eller .txt fil. Öppna filen och identifiera vilka symboler som **sep**arerar kolumner samt används som **dec**imaltecken.

För att titta på data kan man använda

```
# View(penguins) # Öppnar som separat flik
head(penguins, # Printar de första 4 raderna
n = 4)
```

A tibble: 4 x 8 species island bill_length_mm bill_depth_mm flipper_length_mm body_mass_g <fct> <fct> <dbl> <dbl> <int> <int> 1 Adelie Torgersen 39.1 18.7 181 3750 2 Adelie Torgersen 39.5 17.4 186 3800 3 Adelie Torgersen 40.3 18 195 3250 4 Adelie Torgersen NANΑ NΑ NΑ # i 2 more variables: sex <fct>, year <int>

```
tail(penguins, # Printar de sista 4 raderna
n = 4)
```

```
# A tibble: 4 x 8
            island bill_length_mm bill_depth_mm flipper_length_mm body_mass_g
  species
  <fct>
            <fct>
                             <dbl>
                                            <dbl>
                                                               <int>
                                                                            <int>
1 Chinstrap Dream
                              43.5
                                             18.1
                                                                 202
                                                                             3400
2 Chinstrap Dream
                              49.6
                                             18.2
                                                                 193
                                                                             3775
3 Chinstrap Dream
                              50.8
                                             19
                                                                 210
                                                                            4100
4 Chinstrap Dream
                              50.2
                                             18.7
                                                                 198
                                                                             3775
# i 2 more variables: sex <fct>, year <int>
```

För att skapa olika datastrukturer

1.2 Variabel

```
var_1 <- "Text/character string" # Någonting inuti "" är text
var_2 <- 25 # Nummer, för decimaltal 25.99
var_3 <- TRUE # Boolean, kan bara vara TRUE (T) eller FALSE (F)
var_4 <- NA # Not Available (NA), inte samma som "NA" (text string)!
var_5 <- NULL # Ingenting, tenderar att radera saker!</pre>
```

1.3 Vektor

```
vec_1 <- c() # Skapar en tom vektor
vec_1 <- c(36, 56, 48) # Skapa en vektor med tre värden
vec_1[4] <- 25 # Sätta in ett värde i index plats 4
vec_1 # Printa innehållet av variablen (vektorn)</pre>
[1] 36 56 48 25
```

```
vec_1[2] # Printa innehållet i index 2
```

[1] 56

```
vec_1[c(1,3)] # Printa index 1 och 3
```

[1] 36 48

Vektorer kan innehålla namn och indexeras med namn

```
vec_2 <- c(element_1 = 99, element_2 = 100, element_3 = 101)
vec_2["element_4"] <- 102 # Sätt in ett värde med namn
vec_2</pre>
```

```
element_1 element_2 element_3 element_4
99 100 101 102
```

```
vec_2["element_2"]
element_2
    100

vec_2[c("element_1", "element_3")]
element_1 element_3
    99    101
```

1.4 Data frame

```
df <- data.frame( # Skapa en dataframe med kolumn_namn = vektor
  vec_1, # Kolumn 1, vec_1 från tidigare
  letters = LETTERS[1:4] # Kolumn 2, lite bokstäver
)
df</pre>
```

Man kan lägga till kolumner med \$

```
df$col_3 <- vec_2 # Kolumn 3
df</pre>
```

Andra sätt att lägga till kolumner är med namn

```
df["col4"] <- letters[1:4]</pre>
  df
  vec_1 letters col_3 col4
     36
                      99
                Α
1
2
     56
                    100
                В
                             b
3
     48
                С
                    101
                             С
4
     25
                D
                    102
                             d
```

En kolumn kan användas med \$

```
df$letters # Ger en vektor, samma som med df[["letters]]
[1] "A" "B" "C" "D"
```

Eller med indexering/namn, N.B. enkla [] ger ett subset = en mindre del av samma objekt typ

```
df[3] # Ger en data frame med enbart kolumn 3

col_3
1 99
2 100
3 101
4 102
```

```
\tt df["col4"] \# \textit{Ger en data frame med kolumn "col4"}
```

col4
1 a
2 b
3 c
4 d

medan dubbla [[]] ger objektet inuti

```
df[[1]] # Ger det "mindre objektet inuti", alltså en vektor i detta fall
[1] 36 56 48 25
Enkla [ ] kan indexeras med rader och kolumner samtidigt
  df[2] # Kolumn 2 (en data frame med en kolumn)
  letters
1
        Α
2
        В
        С
3
        D
  df[3,2] # Rad 3, kolumn 2 (en vektor av längd ett)
[1] "C"
  df[,2] # Alla rader, kolumn 2 (en vektor)
[1] "A" "B" "C" "D"
  df[3, ] # Rad 3, alla kolumner (en data frame med en rad)
  vec_1 letters col_3 col4
  48
              С
                   101
På tal om subsetting, för att ta ett subset av en data frame kan man filtrera rader baserat på
ett kriterium
  penguins_chin <- penguins[penguins$species == "Chinstrap", ]</pre>
```

Utan komma läses det som att du vill filtrera kolumner! '==' är det

→ matematiska 'lika med' (eftersom '=' är samma som '<-')

head(penguins_chin)

```
# A tibble: 6 x 8
  species
            island bill_length_mm bill_depth_mm flipper_length_mm body_mass_g
  <fct>
            <fct>
                              <dbl>
                                             <dbl>
                                                                <int>
                                                                             <int>
                               46.5
                                              17.9
1 Chinstrap Dream
                                                                  192
                                                                              3500
2 Chinstrap Dream
                               50
                                             19.5
                                                                  196
                                                                              3900
3 Chinstrap Dream
                               51.3
                                              19.2
                                                                  193
                                                                              3650
4 Chinstrap Dream
                               45.4
                                             18.7
                                                                  188
                                                                              3525
5 Chinstrap Dream
                               52.7
                                             19.8
                                                                  197
                                                                              3725
                                                                              3950
6 Chinstrap Dream
                               45.2
                                             17.8
                                                                  198
# i 2 more variables: sex <fct>, year <int>
```

```
penguins_heavy <- penguins[penguins$body_mass_g > 3500, ]
head(penguins_heavy)
```

```
# A tibble: 6 x 8
  species island
                     bill_length_mm bill_depth_mm flipper_length_mm body_mass_g
  <fct>
          <fct>
                              <dbl>
                                             <dbl>
                                                                <int>
                                                                             <int>
1 Adelie Torgersen
                               39.1
                                              18.7
                                                                              3750
                                                                  181
2 Adelie Torgersen
                               39.5
                                              17.4
                                                                  186
                                                                              3800
3 <NA>
          <NA>
                                              NA
                               NA
                                                                   NA
                                                                                NA
4 Adelie Torgersen
                                              20.6
                                                                  190
                                                                              3650
                               39.3
5 Adelie Torgersen
                               38.9
                                              17.8
                                                                  181
                                                                              3625
6 Adelie Torgersen
                               39.2
                                              19.6
                                                                  195
                                                                              4675
# i 2 more variables: sex <fct>, year <int>
```

Man kan även göra detta för att få en kolumn filtrerad/subset baserad på en annan kolumn.

Error in penguins $body_mass_g[penguins\\species == "Chinstrap",]: incorrect number of dimensions$

Det blir en error därför att nu försöker man ta både rader och kolumner (2 dimensioner) på en kolumn (kolumn/vektor har bara 1 dimension) därför att \$ ger en vektor. Om vi istället provar utan extra kommatecken för att ange rader & kolumner samtidigt fungerar det (ger en vektor). Alternativt ange kolumnen med namn istället för med \$ (ger en mindre data frame).

```
# Utan extra kommatecken
```

```
penguins_chin_weight <- penguins$body_mass_g[penguins$species ==</pre>
   head(penguins_chin_weight)
[1] 3500 3900 3650 3525 3725 3950
  # Ange kolumnen med namn
  penguins_chin_weight <- penguins[penguins$species == "Chinstrap",</pre>
   → "body_mass_g"]
  head(penguins_chin_weight)
# A tibble: 6 x 1
  body_mass_g
        <int>
         3500
1
2
         3900
3
         3650
4
         3525
5
         3725
         3950
```

Vi kan även bli av med NA på ett kontrollerat sätt med den här metoden. Om man vill se till att vikt och näbblängd inte har NA kan man använda funtionen in.na() och operatorn!.

```
is.na(NA) # Kolla om NA är NA

[1] TRUE

!is.na(NA) # ! negerar ett TRUE/FALSE uttryck

[1] FALSE

vec_NA <- c(NA, 50)
is.na(vec_NA) # Kolla vilka element som är NA</pre>
```

[1] TRUE FALSE

```
!is.na(vec_NA)
```

[1] FALSE TRUE

```
# Alla rader där kolumnen body_mass_g inte är NA och alla kolumner

penguins_no_NA <- penguins[!is.na(penguins$body_mass_g), ]

# Alla rader där kolumnen bill_length_mm inte är NA och alla kolumner

penguins_no_NA <- penguins_no_NA[!is.na(penguins_no_NA$bill_length_mm),

\( \to \) ]

data.frame(

rows = c(penguins = nrow(penguins), no_NA = nrow(penguins_no_NA)),

columns = c(penguins = ncol(penguins), no_NA = ncol(penguins_no_NA)))
)
```

```
rows columns penguins 344 8 no_NA 342 8
```

1.5 Matris

Vi kan skapa matriser med rbind() (går även att använda cbind() men då placeras vektorerna vertikalt från det övre vänstra hörnet, istället för horisontellt). Med rbind() blir matrisen som den ser ut när man skriver den.

```
[,1] [,2]
[1,] "a" "c"
[2,] "b" "d"
  M <- rbind( # Skapar en matris radvis med namnqivna rader och kolumner
    r1 = c(col1 = 0.90, col2 = 0, col3 = 0, col4 = 0, col5 = 0.45),
    r2 = c(
                      0,
                             0.45,
                                          0,
                                                     0,
                                                                  0),
    r3 = c(
                             0.23,
                                        0.45,
                      0,
                                                     0,
                                                                  0),
    r4 = c(
                      0,
                                Ο,
                                       0.23,
                                                  0.45,
                                                                  0),
    r5 = c(
                      0,
                                0,
                                          0,
                                                  0.23,
                                                               0.20)
  )
  Μ
   col1 col2 col3 col4 col5
r1 0.9 0.00 0.00 0.00 0.45
r2 0.0 0.45 0.00 0.00 0.00
r3 0.0 0.23 0.45 0.00 0.00
r4 0.0 0.00 0.23 0.45 0.00
r5 0.0 0.00 0.00 0.23 0.20
För matris matte se Matte sektionen.
Matriser kan indexeras ungefär på samma sätt som data frames.
```

```
M[3, 2]

[1] 0.23

M[3:5, 2:3]

col2 col3
r3 0.23 0.45
r4 0.00 0.23
r5 0.00 0.00

M[c(3,5), c(2,3)]
```

```
col2 col3
r3 0.23 0.45
r5 0.00 0.00

M[c("r3","r5"), c("col2","col3")]

col2 col3
r3 0.23 0.45
r5 0.00 0.00
```

1.6 Lista (den riktiga listan)

I en vektor **måste** alla element vara av samma typ (numerisk/text osv.) och i en data frame **måste** alla kolumner (som är vektorer) vara lika långa.

Listor kan ha olika typer av objekt i sig och brukar användas för att bunta ihop olika objekt man vill hålla tillsammans. Till exempel är output från t.test() en lista.

```
my_list <- list() # En tom lista
my_list$df_1 <- df # Lägg till en data frame med $
my_list[[2]] <- var_2 # Lägg till en variabel med index, N.B. [[]]
my_list[["plats_3"]] <- vec_2 # Lägg till en vektor med namn, N.B. [[]]
my_list</pre>
```

```
$df_1
  vec_1 letters col_3 col4
     36
                     99
1
               Α
                           a
2
     56
               В
                   100
                           b
3
     48
               С
                   101
                           С
     25
               D
                   102
                           d
[[2]]
[1] 25
$plats_3
element_1 element_2 element_3 element_4
                 100
                            101
       99
                                        102
```

1.7 Lite andra funktioner

Ett objekts typ heter "klass" och kan kollas med funktionen class()

```
class(var_1) # var_1 \( \text{ir text} \)
class(var_2) # var_2 \( \text{ir numerisk} \)
class(var_3) # var_3 \( \text{ir logical/boolean} \) (TRUE/FALSE)
class(vec_1) # vec_1 \( \text{ir numerisk vektor} \)
class(df) # df \( \text{ir en data frame} \)
class(M) # M \( \text{ir en matris} \)
class(my_list) # my_list \( \text{ir en lista} \)
```

För att se till att någonting skrivs i konsollfönstret används print()

```
print(var_1) # Tar enbart ett objekt! Se paste()
```

[1] "Text/character string"

För att skriva ihop text m.m. används paste(), den tar dock enbart enskilda element (inte vektor/data frame/list

[1] "Hello world Text/character string 55 101"

Notera att print() enbart accepterar ett objekt, därav den vanliga kombinationen print(paste(arg1, arg2)).

```
print(paste("Nu","klarar","vi","tentan!", sep = "! "))
```

[1] "Nu! klarar! vi! tentan!"

Kolla längden på saker med

```
length(vec_1) # Längden på en vektor
[1] 4
  length(penguins) # Längden på en data frame är antalet kolumner
[1] 8
  nrow(penguins) # För antalet rader i en data frame
[1] 344
  ncol(penguins) # Antalet columner på en data frame
[1] 8
Få en vektor med namnen på kolumner
  colnames(penguins)
[1] "species"
                         "island"
                                              "bill_length_mm"
[4] "bill_depth_mm"
                         "flipper_length_mm" "body_mass_g"
[7] "sex"
                         "year"
Få alla unika element i en vektor
  unique(penguins$species)
[1] Adelie
              Gentoo
                         Chinstrap
Levels: Adelie Chinstrap Gentoo
```

1.8 Plotting

2 Stats

2.0.1 Tolkning av p-värde

Drivna över bristningsgränsen av kursen har en student blivit galen och vandrar, med slö blick, vilset i stadsskogen. Studenten betraktar ett träd. Hur högt är trädet? Vilsen betraktar studenten ett annat träd och stapplar vidare. Vad är sannolikheten att genomsnittshöjden på de träd studenten slumpmässigt observerar skiljer sig från genomsnittshöjden på alla träd i stadsskogen? Kanske de skiljer sig från träden i fjällen?

- $\mathbf{H}_0 = \text{Ingen skillnad mellan medelvärden}$
- $\mathbf{H_1} = \mathbf{Skillnad}$ mellan medelvärden

p-värdet är sannolikheten att en stackars vilsen student slumpmässigt skulle betrakta dessa träd och konstatera att deras höjd skiljer sig från resten av skogens (alltså acceptera \mathbf{H}_1), när det i verkligheten inte finns någon skillnad mellan observerade och skogens medelvärden (alltså om \mathbf{H}_0 är sann).

- Om p-värde > alfa, alltså p > 0.05, säger vi att det inte finns en skillnad (acceptera $\mathbf{H_0}$).
- Om p-värde < alfa, alltså p < 0.05, säger vi att det finns en skillnad (acceptera \mathbf{H}_1).

2.0.2 Rapportera test

Rapportera alltid testets namn, statistiken (t.ex. t-/F-värdet), frihetsgrader och p-värde, samt en mening som ger slutsatsen/tolkningen av testet. Andra relevanta saker kan också inkluderas, såsom konfidens intervall.

Exempel: Förklarande mening ([testets namn], t([frihetsgrader]) = [värdet], p = [värdet]).

Det fanns en skillnad mellan Grupp 1 och den förväntade vikten (mu = 3000 g) enligt internet (One sample t-test, t(150) = 18.776, p < 2.2e-16).

Tips från coachen, gör detta snyggare än jag...

2.0.3 Formel notation

Många av funktionerna för de statistiska testen kan, eller måste, ges en formel. Formler har följande komponenter:

- Respons, en kontinuerlig variabel vi vill förutspå, värdet på y-axeln
- Faktor, en kategorisk variabel vilken delar in Respons i grupper (för regression är detta en kontinuerlig variabel som direkt orsakar Respons)
- '~', skiljer Respons från Faktor, alltså ger Vänster- och Högerled (Respons ~ Faktor)
- '+', adderar en ytterligare Faktor (Respons ~ Faktor_1 + Faktor_2)
- '*', adderar en ytterligare Faktor och interaktionen (Respons ~ Faktor_1 * Faktor_2)
- ':', adderar enbart interaktionen (Respons ~ Faktor_1:Faktor_2)

Beslutsträd statistik



Blå box – gå vidare i trädet
Grön box – gå vidare till ANOVOR
Lila box – gå vidare till analys av samband
Röd box – du har nått ditt test
Svart box – testet tas inte upp på denna kurs

Figure 1: Stats flowchart 1

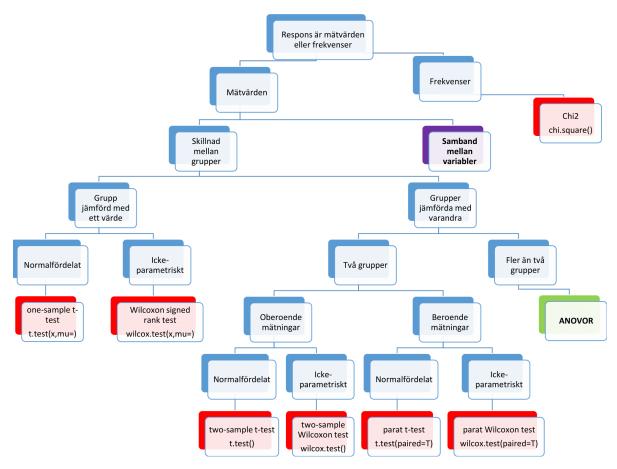


Figure 2: Stats flowchart 2

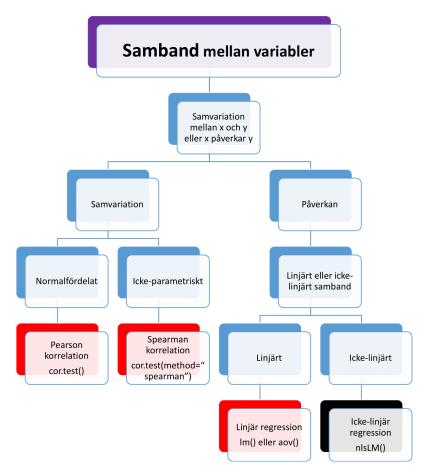


Figure 3: Stats flowchart 3

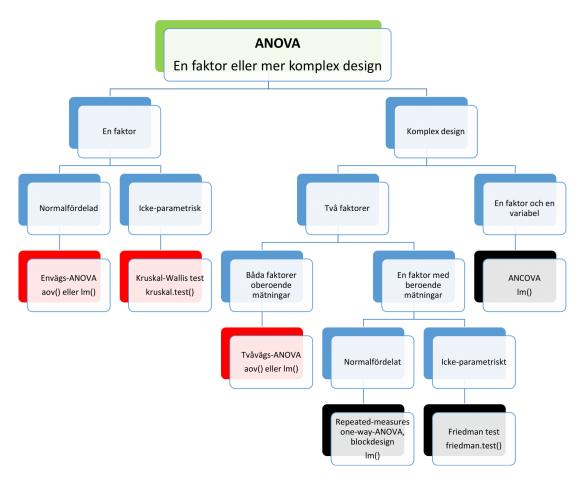


Figure 4: Stats flowchart 4

2.1 Binomial fördelning

Min binomiala studie:

- 20 försök
- varje försök är Ja/Nej
- $\bullet~37~\%$ sannolikhet för Ja för varje oberoende försök

För att beräkna sannolikheten för utfall med binomial fördelning används dbinom() för att beräkna sannolikheten för exakt x antal gynsamma utfall,

```
f5 <- dbinom(
    x = 5, # Exakt antal 'Ja'
    size = 20, # Totalt antal försök
    prob = 0.37 # Sannolikheten för försöket
)
print(paste("Sannolikhet att exakt fem av 20 försök blir 'Ja':", f5))</pre>
```

[1] "Sannolikhet att exakt fem av 20 försök blir 'Ja': 0.10508981363014"

Dessa sannolikheter kan adderas.

```
f6 <- dbinom(
    x = 6, # Exakt 6st Ja
    size = 20,
    prob = 0.37
)
print(paste("p att exakt 5-6st av 20 försök blir 'Ja':", (f5+f6)))</pre>
```

[1] "p att exakt 5-6st av 20 försök blir 'Ja': 0.259388349515663"

eller 1 - pbinom() för att beräkna sannolikheten för alla utfall över det man anger.

```
f15_20 <- (1 - pbinom(
    q = 14, # utfall över det angivna
    size = 20,
    prob = 0.37
))
print(paste("p att få 15 eller fler 'Ja':",f15_20))</pre>
```

```
[1] "p att få 15 eller fler 'Ja': 0.000621595787321794"
```

Enbart pbinom() ger den motsatta sannolikheten (alltså 0-14 Ja) vilket är kompliment till 15-20 Ja. Använd lower.tail = FALSE för att få 15-20 Ja istället.

```
f15_20_igen <- pbinom(
  q = 14,
  size = 20,
  prob = 0.37,
  lower.tail = FALSE # Istället för 1 - pbinom()
)
print(paste("p att få 15 eller fler 'Ja':",f15_20_igen))</pre>
```

[1] "p att få 15 eller fler 'Ja': 0.000621595787321803"

2.2 Skillnad mellan grupper

2.2.1 T-test: krav/antaganden

2.2.2 T-test: ensidigt

För att testa om en grupp med kontinuerlig data skiljer sig från ett känt eller teoretiskt väntevärde.

```
grupp_1 <- penguins$body_mass_g[penguins$species == "Adelie"]

t.test(
    x = grupp_1, # En vektor
    mu = 3000 # Väntevärdet vi hittade på internet
)

One Sample t-test

data: grupp_1
t = 18.776, df = 150, p-value < 2.2e-16
alternative hypothesis: true mean is not equal to 3000
95 percent confidence interval:
3626.926 3774.398
sample estimates:
mean of x
3700.662</pre>
```

2.2.2.1 Resultat:

Det fanns en skillnad mellan Grupp 1 och den förväntade vikten enligt internet (One sample t-test, t(150) = 18.776, p < 2.2e-16).

2.2.3 T-test: tvåsidigt

För att testa om det finns en skillnad mellan två grupper av kontinuerlig data.

```
grupp_1 <- penguins$body_mass_g[penguins$species == "Adelie"]
grupp_2 <- penguins$body_mass_g[penguins$species == "Gentoo"]

t.test(
    x = grupp_1, # En vektor
    y = grupp_2, # En annan vektor
)

Welch Two Sample t-test

data: grupp_1 and grupp_2
t = -23.386, df = 249.64, p-value < 2.2e-16
alternative hypothesis: true difference in means is not equal to 0
95 percent confidence interval:
    -1491.183 -1259.525
sample estimates:
mean of x mean of y
3700.662 5076.016</pre>
```

Alternativt sätt att skriva koden är med formel.

```
Welch Two Sample t-test
```

2.2.3.1 Resultat:

Det fanns en skillnad mellan Grupp 1 och Grupp 2 (Welch two sample t-test, t(249.64) = -23.386, p < 2.2e-16).

2.2.4 T-test: paired/beroende

First rule of Crayfish Fight Club is you do not talk about Crayfish Fight Club.

Vi studerar kräftor och vill undersöka vilken effekt storleken på klorna har på vilken kräfta som vinner strider om resurser. För att göra detta snorklar vi någonstans tropiskt och letar efter kräftor som slåss. Efter några månader "hårt arbete" har vi samlat ihop följande data. Varje rad är storleken på klorna i cm med vinnare och förlorare i respektive kolumn.

```
crayfish_fight_club <- data.frame(</pre>
    winner = c(86, 84, 75, 93, 102, 87, 88, 91, 87, 74),
    loser = c(70, 79, 68, 85, 90, 89, 91, 82, 80, 69)
  head(crayfish_fight_club)
 winner loser
      86
1
            70
      84
2
            79
3
      75
            68
4
      93
            85
5
     102
            90
```

Alltså består varje rad av mätningar på två individer där grupperingen är **beroende** på vem de jämförs med, och därför gör vi ett parat t-test.

```
t.test(
    crayfish_fight_club$winner,
    crayfish_fight_club$loser,
    paired = TRUE
    Paired t-test
data: crayfish_fight_club$winner and crayfish_fight_club$loser
t = 3.5266, df = 9, p-value = 0.006448
alternative hypothesis: true mean difference is not equal to 0
95 percent confidence interval:
  2.29474 10.50526
sample estimates:
mean difference
            6.4
2.2.4.1 Resultat:
Paired t-test, t(9) = 3.5266, p = 0.006448, Signifikant.
  t.test()
  boot.t.test()
  wilcox.test()
```

```
mean()
sum()
median()

rowMeans()
rowSums()
```

3 Matte

3.1 Lösa differentialekvationer

```
# Funktion med ekvationssystemet att lösa
DE_fun <- function(times, # Intervall</pre>
                    у,
                            # Begynnelsevärden
                    parms # Andra värden
) {
  # variabler att använda (från parms)
  alfa <- parms["alfa"]</pre>
  beta <- parms["beta"]</pre>
  delta <- parms["delta"]</pre>
  gamma <- parms["gamma"]</pre>
  # Begynnelsevärden (från y)
  I <- y["I"]</pre>
  S \leftarrow y["S"]
  # Differentialekvationen att lösa numeriskt
  # (Minst 1 ekv. men sedan är det bara att lägga till fler ekv.
  # på var sin rad. Varje ekv. måste ha ett begynnelsevärde &
      sedan returneras i result vec)
  dI <- alfa * I - beta * I * S
  dS <- delta * I * S - gamma * S
  # Spara & returnera resultatet (ode() är lite speciell...)
  result_vec <- c( # Först som vektor</pre>
    dI,
    dS
  )
  result_list <- list(result_vec) # Sedan som lista</pre>
```

```
return(result_list) #Returnera
# Vektor med alla tidssteg (t) att sätta in
DE_time_span <- seq(</pre>
 from = 0, # Början på intervall
 to = 30, # Slut på intervall
 by = 0.1 # Steglängd
# Vektor med begynnelsevärden
# (enklast att namnge dem och sedan indexera med namnet i fun)
DE init <- c(
 I = 200,
 S = 10
# Vektor med andra värden för formeln
# (enklast att namnge dem och sedan indexera med namnet i fun)
DE_params <- c(</pre>
 alfa = 2.5,
 beta = 0.15,
  delta = 0.02,
  gamma = 1.5
# Lösa ekvationerna numeriskt
DE sol <- ode(
                        # Begynnelsevärden
 y = DE_init,
 times = DE_time_span, # Intervall
 tunc = DE_fun,  # Funktionen
parms = DE_params,  # Andra värden
method = "rlad"
  method = "rk4"
                         # Runge-Kutta version 4
# Konvertera till data frame för att göra den lättare att hantera
DE_sol <- as.data.frame(DE_sol)</pre>
# Plotta dI respektive dS mot tid
plot( # Plot fönster & dI mot tid
  DE_sol$time,
```

```
DE_sol$I,
  type = "l",

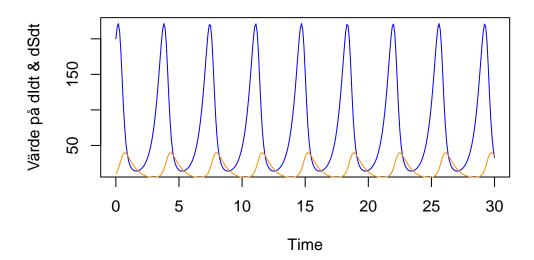
col = "blue",

xlab = "Time",
  ylab = "Värde på dIdt & dSdt",
  main = "Numerisk lösning för system av differentialekvationer")

lines( # Lägg till dS mot tid
  DE_sol$time,
  DE_sol$S,

col = "darkorange"
)
```

Numerisk lösning för system av differentialekvationer



4 KvantBio

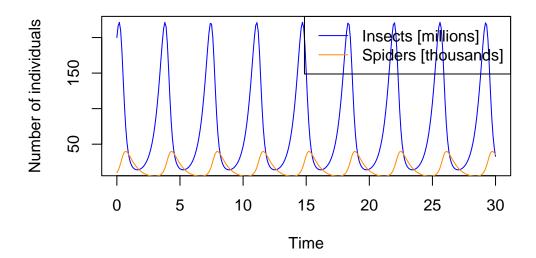
4.1 Lotka-Volterra byte-predator modell

En specifik model som bygger på att lösa ett ekvationssystem av differentialekvationer.

```
# Funktion med ekvationssystemet att lösa
LV_fun <- function(times, # Intervall
                    y, # Begynnelsevärden
                    parms # Andra värden
) {
  # variabler att använda (från parms)
  alfa <- parms["alfa"]</pre>
  beta <- parms["beta"]</pre>
  delta <- parms["delta"]</pre>
  gamma <- parms["gamma"]</pre>
  # Begynnelsevärden (från y)
  I <- y["I"]</pre>
  S <- y["S"]
  \# Differentialekvationen att lösa numeriskt
  dIdt <- (alfa * I - beta * I * S)</pre>
  dSdt <- (delta * I * S - gamma * S)
  # Spara & returnera resultatet
  result_vec <- c(
    dIdt,
    dSdt
  result_list <- list(result_vec)</pre>
  return(result_list)
# Vektor med alla tidssteg (t) att sätta in
time_span_LV <- seq(</pre>
  0,
  30,
  by = 0.1
```

```
# Vektor med begynnelsevärden
init_LV <- c(</pre>
 I = 200,
 S = 10
# Vektor med andra värden för formeln
params_LV <- c(</pre>
  alfa = 2.5,
 beta = 0.15,
  delta = 0.02,
  gamma = 1.5
# Lösa ekvationerna numeriskt
sol_LV <- ode(</pre>
 y = init_LV,
                      # Begynnelsevärden
 times = time_span_LV, # Intervall
 func = LV_fun,
                        # Funktionen
 parms = params_LV, # Andra värden
 method = "rk4"
                        # Runge-Kutta version 4
sol_LV <- as.data.frame(sol_LV)</pre>
# Plotta antal insekter [milljoner] respektive spindlar [tusen] mot tid
plot(
 sol_LV$time,
  sol_LV$I,
 type = "1",
  col = "blue",
 xlab = "Time",
 ylab = "Number of individuals",
 main = "Lotka-Volterra model"
)
lines(
  sol_LV$time,
  sol_LV$S,
```

Lotka-Volterra model



```
# "Fasporträtt" (två pop. mot varandra där tiden blir att följa linjen)
plot(
   sol_LV$I,
   sol_LV$S,
   type = "l",

col = "darkgreen",
```

```
xlab = "Insects",
ylab = "Spiders",
main = "Fasporträtt"
)
```

Fasporträtt

